

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Opphold i kontrollsonene uten billett

Dato

16.10.2019

Saksnummer

2019-02129

Tjenesteytere

Ruter

Klager har i det vesentlige anført

Klager møtte sin ni år gamle datter på Jernbanetorget etter hennes første tur alene med T-banen. Klager og datteren ble da stoppet i en ut-kontroll hvor klager ble ilagt gebyr for manglende billett, mens datteren slapp gebyr til tross for at hun hadde mistet billetten på T-banen ned til sentrum. Etter klagers oppfatning ble det åpenbart utvist skjønn fra kontrollørens side, hvor de ble begge utsatt for en inkonsistent behandling hvor trynefaktor var avgjørende.

Når det gjelder Ruters tilsvaret til nemnda har klager følgende kommentarer:

For det første er det nytt for klager at Ruter ikke bøtelegger folk under 15 år. Det har aldri blitt nevnt tidligere, hverken i dialog med kontrolløren eller i den skriftlige kommunikasjonen med Ruter.

Når det gjelder Ruters beskrivelse av kontrollsonen vil klager påpeke at det er flere nedganger på Jernbanetorget. Kontrollen var på den siden som går opp til sentralstasjonen, som også var der klager og hans datter gikk ut. Klager gikk imidlertid inn/ned på perrongen fra den inngangen som ender ut mot Arkaden, og der var det ingen kontrollører. Klager forklarte dette til kontrolløren, men dette velger Ruter tydeligvis ikke å forholde seg til. For øvrig betyr det at vedlagt bilde fra Ruter over kontrollsonene² er irrelevant, da det ikke var der klager gikk ned.

Videre vil klager poengtere at Ruter på dette tidspunktet kun tar stilling til det rent formelle, og ikke den menneskelige problemstillingen om det er greit å bøtelegge en pappa som kommer og skal plukke opp sin 10 år gamle datter som kjører T-bane for første gang alene på hovedstadens travleste t-banestasjon. Er det en rimelig ting å gjøre, både der og da, og etter en klageprosess hvor en har anledning til å tenke litt over saken?

Avslutningsvis har klager merket seg at Ruter bringer andre argumenter til bordet i dialog med nemnda ("jenta var under 15 år") enn hva de har gjort overfor klager før nemnda ble involvert ("kontrollørene har ikke anledning til å utøve skjønn"). Etter klagers syn er det vanskelig å forstå at dette er akseptabelt. Ruter får prøve å stå for de argumentene og handlingene de gjorde da de behandlet klager, og ikke bringe nye ting til torgs når det kommer en tredjepart inn i bildet.

På overnevnte grunnlag opprettholder klager kravet om at gebyret frafalles,

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr på Jernbanetorget T-banestasjon i en såkalt ut-kontroll fordi han ikke hadde noen billett.

Ifølge Ruters transportvilkår må man ha gyldig billett før passering av kontrollsonen på T-banestasjonene, det er ikke tillat å ferdes innenfor kontrollsonen uten gyldig billett. Denne sonen er godt merket både i gulvet og med lysskilt i taket. Ruter gir ikke gebyr til de under 15 år, så det er riktig at klagers ni år gamle datter ikke fikk gebyr.

Når det gjelder klagers kommentar til Ruters tilsva vil Ruter bemerke at det finnes skilting ved alle nedganger til Jernbanetorget, også den klager benyttet. Personer under 15 år regnes ikke som strafferettslig ansvarlig, og det gjør at Ruter kun gebyrlegger de over 15 år. At lowerket har en slik aldersgrense er nok kjent for de fleste, og dette må Ruter forholde seg til.

Ruter kan ikke se at det fremkommer nye opplysninger og avviser klagers krav om frafall av ilagt gebyr.

Nemnda bemerker

Klager ble ilagt gebyr ved en ut-kontroll på Jernbanetorget fordi han ikke kunne vise noen billett.

Det fremgår av Ruters transportvilkår punkt 3 bokstav b at den reisende plikter å ha gyldig billett før ombordstigning eller før passering av kontrollsoner.

Det følger videre av punkt 6.2 første avsnitt at passasjerer som ved kontroll ikke kan vise gyldig billett, vil bli ilagt gebyr. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjeren ikke har opptrådt klanderverdig.

Klager kunne ved utkontroll på Jernbanetorget stasjon ikke vise billett og vilkårene for å ilegge gebyr var til stede.

Klager viser til at han kun skulle hente sin niårige datter som for første gang reiste alene med T-banen.

Nemnda bemerker at alle nedgangene til stasjonene er merket med at kontrollsonen ikke kan passeres uten gyldig billett.

Nemnda har i tidligere saker ført en streng praksis og opprettholdt gebyr i tilfeller hvor gebyr er ilagt i kontrollsonen til tross for at klager hevder å bare skulle møte noen eller lignende.

Nemndas flertall, finner i dette spesielle tilfellet likevel å kunne anbefale at gebyret frafalles. Klager ble ved kontrollen påtruffet sammen med sin datter og hans forklaring til kontrolløren synes sannsynlig. Det er forståelig at klager ikke ville la datteren finne fram alene på en stasjon som Jernbanetorget.

Nemndas mindretall, representanten fra Vy, viser til ovennevnte samlende bemerkninger i avsnitt 1 til 4 – hvor det vises til gjeldene regler det ikke kan ses at klager er unntatt fra. Mange kan oppgi gode og sympatiske årsaker til hvorfor de ikke kunne fremvise gyldig billett ved kontroll, og av hensyn til reiseforetakene er det imidlertid nødvendig å ha en streng praktisering av reglene. Klager var innenfor kontrollsonen og kunne ikke presentere gyldig billett ved kontroll – gebyret er således korrekt ilagt. I henhold til gjeldene regler kan mindretallet ikke se noe grunnlag for å frafalle gebyret.

Vedtak

Transportklagenemnda for kollektivtransport anbefaler at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Anne Austbø (leder)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Hege Forsberg Krogh (Hedmark Trafikk)

Olav Grøttland (Vy)

Anne Sofie Faye-Lund (Forbrukerrådet)